

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

Et illud, nusquam nisi in voluntate peccatum est. E

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

discutiatur, inuenitur esse verissima. Peccatum quippe illud cogitandum est, quod tantummodo peccatum est, non quod est etiam poena peccati, scilicet peccatum primum hominis, quod fuit peccatum & causa peccati, sed non poena. Quamuis & illa quae non voluntaria peccata non immerito dicuntur, quia vel à nescientibus vel à coactis perpetrantur, non omni modo possunt sine voluntate committi: quoniam etiam & ille qui peccat ignorans, voluntate utriusque facit, quod cum faciendum non sit, putat esse faciendum: & ille qui concupiscente aduersus spiritum carne, non ea quae vult facit, concupiscit quidem nolens, & in eo non facit quod vult: sed si vincitur concupiscentiae consentit volens, & in eo non facit nisi quod vult: & illud quod in paruulis est originale peccatum, ex prima hominis voluntate mala contractum est. Non ita quod falsum est quod dixi, Usque adeo peccatum voluntarium est, & cetera. Ecce qualiter accipiendum sit illud, scilicet, vel de primo peccato hominis, vel de omnibus generaliter peccatis mortiferis: quorum licet quaedam dicantur non voluntaria, quae scilicet per ignorantiam vel per infirmitatem fiunt: eadem tamen ea ratione possunt dici voluntaria, quia sine voluntate non committuntur.

Aliud capitulum.

*Cap. 10. ante
medium in
Tom. 6.
Lib. 1. ca. 15.
ad princip.
Rom. 7. d.
Ibid. paulo
inferius.*

Illius etiam intelligentia perquirenda est, quod in li. de duabus animabus edidit, inquit, Nusquam nisi in voluntate peccatum est. Quod etiam in libro *Retract.* plane determinat dicens. Potest putari ista falsa esse sententia qua diximus. Nusquam nisi in voluntate esse peccatum, cum Apostolus dicat. Quod nolo, hoc facio, & cetera. Sed peccatum quod nusquam est nisi in voluntate, illud praecipue intelligendum est, quod iusta damnatio consecuta est, id est primum hominis peccatum. In eod. quoque lib. de duabus animabus aliud tradidit consideratio

ne dig;

ne dig
ipsam
animi
admi
fam
ait. He
volés
recur
mali r
rate: c
& ille
quine
peccat
fecit, v
ne vol
non p
catam
Quise
pecca
vtiqu
cogit
rate
quali

E
Si
est, cu
stat ip
ait A
est. V
tur p
quip
aut n
est cu
ergo
a. de
.Neq

ne dignum: ait enim, Nō nisi voluntate peccatur ipsamq; voluntatem definit dicens, voluntas est animi motus cogente nullo ad aliquid, vel non admittendum, vel adipiscendum. Huiusdicti causam aperiēs, & intelligētia pandens in lib. retract. ait. Hoc propterea dictum est, vt hac definitione volēs à nolente discernetur, & sic ad illos referretur intētio, qui in paradyso fecerunt originem mali nullo cogente peccando, id est, libera voluntate: quia & scientes contra præceptum fecerunt: & ille tentator suavit vt hoc fieret. non coegit. Nā qui nesciens peccauit, non incongruenter nolens peccasse dici potest: quamuis & ipse quidē nesciēs fecit, volens tamen fecit. Ita nec tale peccatum sine voluntate esse potuit, sed volūtas facti ibi fuit, non peccati voluntas: quod tamē factum fuit peccatum: hoc enim factum est quod fieri nō debuit. Quisquis autem sciens peccat, si potest cogenti ad peccatum sine peccato resistere, nec tamen facit, vtique volens peccat: quia qui potest resistere, nō cogitur cedere, quapropter peccatum sine voluntate esse non posse verissimum est. Ex his liquet qualiter superiora accipienda sint.

Quod mala voluntas est voluntarium peccatum.

F

Si autem omne peccatum mortale voluntariū est, cum voluntas mala peccatum sit mortale, constat ipsam esse voluntarium peccatum. Quid n. vt ait Aug. tam in voluntate, q̄ ipsa voluntas situm est? Voluntas itaq; mala recte voluntarium dicitur peccatum, q̄ in voluntate cōstitit. Voluntas quippe (vt ait Aug. in eod.) est prima causa peccandi: aut nullū peccatum est prima causa peccandi, nec est cui rectē imputetur peccatū, nisi peccanti. Nō ergo est cui rectē imputetur, nisi voluntati. Hoc a. de peccato actuali, & mortali intelligēdum est. Neq; his verb. aliud voluit ostēdere Au. vt ipse ait

I i 3 in

*Aug. ad me-
dium ca. 10.
lib. de duab.
animabus.*

*Ibid. paulo
inferius*

*aug. libr. 1.
retract. . 15.*

*fare in me-
dio.*

*Ibid. ca. 15.
paulo infe-
rius.*

*In lib. de
lib. arb. 1. in
med. c. 12. in
to 1. Et lib.
retract. 1. ca.
9. ante med.*